

Vergaderjaar 2025-2026

36 800 XXII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (XXII) voor het jaar 2026

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 24 november 2025

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening in het kader van **het rappel toezeggingen en moties**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 17 september 2025.
- De antwoordbrief van 21 november 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Dragstra

¹ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB), Jaspers (BBB), Lieveense (BBB) (*voorzitter*), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Kluit (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Martens (GroenLinks-PvdA), Van de Linden (VVD), Klip-Martin (VVD), Meijer (VVD), Kaljouw (VVD), Rietkerk (CDA) (*ondervoorzitter*), Prins (CDA), Aerdts (D66), Kanis (D66), Van Kesteren (PVV), Nicolai (PvdD), Van Aelst-Den Uijl (SP), Holterhues (ChristenUnie), Kemperman (FVD), De Vries (SGP), Baumgarten (JA21), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Walenkamp (Fractie-Walenkamp), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers)

BRIEF VAN DE WAARNEMEND VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN- GENERAAL

Aan de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Den Haag, 17 september 2025

In het kader van het gebruikelijke toezeggingen- en motierappel van de Eerste Kamer ontvangt u hierbij digitale overzichten van respectievelijk openstaande en deels voldane toezeggingen en van de niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van uw departement waarvan de termijn volgens onze informatie op 1 juli 2025 is verstreken. Deze overzichten zijn te raadplegen via de hierna opgenomen links:

Rappel toezeggingen: [https://www.eerstekamer.nl/rappel?
rappe=vmqtf141wdrz&ministerie=vmeggesbahhb](https://www.eerstekamer.nl/rappel?rappe=vmqtf141wdrz&ministerie=vmeggesbahhb)

Rappel moties:
https://www.eerstekamer.nl/rappel_moties?rappe=vmqtivbwd1nn&ministerie=vmeggesbahhb

De Kamer verneemt graag vóór vrijdag 31 oktober 2025 wat de stand van zaken is met betrekking tot de nakoming dan wel uitvoering van de in de overzichten opgenomen toezeggingen en moties.

Is een toezegging naar uw oordeel al voldaan, dan verneemt de Kamer graag op welke wijze. Is een toezegging nog niet (geheel) nagekomen, dan ontvangt de Kamer graag een prognose op welke termijn dit alsnog zal gebeuren. Hetzelfde geldt voor de moties op uw beleidsterrein die op dit moment geregistreerd staan als niet of gedeeltelijk uitgevoerd.

De Eerste Kamer tracht de registratie van toezeggingen en moties zo actueel mogelijk te houden. Hiervoor is van belang dat bewindslieden brieven, nota's en andere stukken die samenhangen met toezeggingen of moties die betrekking hebben op de Eerste Kamer (ook) rechtstreeks aan deze Kamer aanbieden onder vermelding van de relevante registratienummers van de toezeggingen dan wel de Kamerstuknummers van de moties.

Tot slot informeer ik u over het feit dat de Eerste Kamer voornemens is het toezeggingen- en motierappel voortaan jaarlijks in plaats van halfjaarlijks uit te sturen, vlak voor het zomerreces, zodat in het najaar de beantwoording kan worden besproken in de commissies. Eerdere rappels bevatten ook een overzicht van de openstaande of deels voldane toezeggingen waarvan de termijn binnenkort zou verlopen. Deze vooruitblik, die louter ter informatie bedoeld was, komt te vervallen.

Dr. M.L. Vos
Waarnemend Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 november 2025

Op 17 september jl. zond u mij, ter verificatie, een halfjaarlijks overzicht van openstaande en deels voldane moties en toezeggingen waarvan de termijn is verstreken, en een overzicht van niet en gedeeltelijk uitgevoerde moties.

Bijgevoegd treft u prognoses aan van de termijnen waarop de toezeggingen en moties die binnen mijn portefeuille vallen zijn of zullen worden voldaan of uitgevoerd.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Mona Keijzer

Rappel toezeggingen Eerste Kamer VRO september 2025

- 1) De minister van Infrastructuur en Milieu zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verheijen (PvdA), toe dat zij bij de verdere uitwerking van de Omgevingswet zal bekijken hoe ten gunste van de burger vormgegeven kan worden aan het valideren van milieu-informatie die door de overheid wordt verstrekt (T02444).

De Eerste Kamer wordt over de uitbouw van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) periodiek via voortgangsbrieven geïnformeerd.

- 2) De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer toe dat tot aan de inwerkingtreding van de wet proefprojecten georganiseerd zullen worden, om zo veel mogelijk ervaringen op te doen die kunnen worden meegenomen bij de implementatie van het stelsel (T02736).

De Wkb is per 1 januari 2024 in werking getreden. Tot die periode zijn proefprojecten uitgevoerd. Daarnaast zijn onder het Stimuleringsprogramma Proefprojecten in de periode na inwerkingtreding nog proefprojecten uitgevoerd voor verbouwactiviteiten. Met het besluit om verbouwactiviteiten voorlopig niet onder de Wkb te brengen zijn de proefprojecten afgerond. Er worden geen nadere proefprojecten meer gestart. Nieuwe projecten vallen immers al onder de Wkb.

Voldaan. De Eerste Kamer is op 9 oktober 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 34453, nr. BC).

- 3) De minister voor Milieu en Wonen zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nooren (PvdA), toe dat zij de toegankelijkheid van het gehele Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zal monitoren, inclusief het deel dat onder verantwoordelijkheid van lokale overheden met inhoud wordt gevuld (T02881).

Voldaan. Digitale toegankelijkheid wordt continue gemonitord in het dashboard DigiToegankelijk. Daarmee is invulling gegeven aan deze toezegging. De Eerste Kamer is hierover begin 2024 geïnformeerd (Kamerstuk I 2023/24, 3318/34986, nr. GA, bijlage 1, p. 11).

Als de Kamer niet meegaat in dit oordeel dan wordt de Kamer verzocht deze toezegging als legisprudentie aan te merken, omdat het een doorlopende monitoring betreft. Dit is in lijn met eerdere reacties op rappel verzoeken (Kamerstuk I 2024/25, 36600-XXII, nr. B).

- 4) De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Kluit (GroenLinks), Rietkerk (CDA) en Huizinga-Heringa (ChristenUnie), toe één jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet met de provincies de ervaringen die zij hebben met de omzetting van het stelsel wat betreft natuur, te bespreken. Het expliciete punt van de omzetting van de natuurvisie in de omgevingsvisie wordt daarin meegenomen, ook met betrekking tot de vormvereisten (T03002).

Voldaan. De verantwoordelijkheid van de toezegging is overgedragen aan het ministerie van LNV.

- 5) De Minister van VRO zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe de Kamer medio 2022 te informeren over de inventarisatie van het Rijksvastgoedbedrijf naar de mogelijke locaties om statushouders of vergunninghouders op te vangen (T03355).

De antwoordbrief aan de Eerste Kamer is in afrondende fase. Voor het einde jaar 2025 wordt de Eerste Kamer geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 1 januari 2026.

- 6) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Fiers (PvdA), toe de Kamer in een voortgangsrapportage te informeren over de uitkomsten van de Integrale Ketentesten over Fase I, die in juli beschikbaar komen, alsmede de uitkomsten van iedere opvolgende fase waarin een ketentest is afgerond (T03422).

De Eerste- en Tweede Kamer worden, zolang IKT loopt, geïnformeerd via de voortgangsbrieven Omgevingswet.

- 7) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Klip-Martin (VVD), Verkerk (ChristenUnie) en Rietkerk (CDA), toe dat op korte termijn na inwerkingtreding van de Omgevingswet een centrale, integrale testomgeving wordt gerealiseerd (T03562).

De Eerste- en Tweede Kamer worden medio 2026 geïnformeerd. Middels de voortgangsbrieven die elk kwartaal gepubliceerd worden blijven zij op de hoogte.

- 8) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Klip-Martin (VVD) en Rietkerk (CDA), toe dat het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet' na inwerkingtreding van de Omgevingswet in ieder geval anderhalf jaar blijft voortbestaan en mogelijk langer indien gewenst (T03564).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 20 augustus 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2024/25 33118/34986, nr. GP).

- 9) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Verkerk (ChristenUnie), toe dat rentmeesterschap de grondtoon vormt voor de nota Ruimte. Bovendien wordt de manier waarop de dialoog wordt vormgegeven betrokken bij wijze waarop wordt gemonitord en de evaluatie wordt ingericht (T03565).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 26 september 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 29435, nr. K). Met de publicatie van de Ontwerp Nota Ruimte is aan de toezegging voldaan.

- 10) De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kluit (GroenLinks-PvdA), toe dat hij de Kamer zal informeren over de tijdelijke verdeling van de extra beheerkosten tot en met 2029 (T03715).

De Eerste Kamer wordt begin 2026 hierover geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 31 maart 2026.

- 11) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Kemperman (BBB) en Rietkerk (CDA), toe dat de verbouwactiviteiten van de Wkb niet eerder dan 1 januari 2025 in werking zullen treden en dat een onafhankelijke partij de invoering en werking van de Wkb zal monitoren. Uit deze monitor zal moeten blijken of er voldoende kwaliteitsborgers zijn voor de verbouw (T03729).

Deels voldaan. In de commissievergadering 11 november 2025 is besloten de toezegging als deels voldaan te beschouwen in afwachting van het eerder aangekondigde wetsvoorstel. De Eerste Kamer is op 9 oktober 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 34453, nr. BC).

In de brief van 10 december 2024 (Kamerstuk I, 2023/24, 34453, nr. AX) heb ik uw Kamer geïnformeerd dat verbouwactiviteiten voorlopig niet onder het stelsel van kwaliteitsborging worden gebracht. De datum van 1 januari 2025 uit de toezegging is inmiddels verstreken en verbouwactiviteiten zijn conform de toezegging niet ingevoerd. In de brief van 6 juni 2024

(Kamerstuk I, 2023/24, 34453, nr. AW) is uw Kamer geïnformeerd over het aantal kwaliteitsborgers. PwC heeft dit als onafhankelijke partij onderzocht en vastgesteld dat er voldoende kwaliteitsborgers zijn voor zowel nieuwbouw als verbouw. Hiermee is invulling gegeven aan de toezegging.

- 12) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Kemperman (BBB), toe om de eerste helft van 2024 een invoeringstoets uit te voeren naar de invoering van de verbouwactiviteiten en in juni 2024 te komen met de resultaten van de invoeringstoets naar de eerste ervaringen met de Wkb tot dan toe (T03730).

In de brief van 6 juni 2024 (Kamerstuk I, 2023/24, 34453 nr. AW) is uw Kamer geïnformeerd over de resultaten van de invoeringstoets, zoals deze is uitgevoerd door Arcadis. Hiermee is invulling gegeven aan de toezegging. Ik verzoek u hiermee de toezegging als 'voldaan' te beschouwen.

Voldaan. De Eerste Kamer is op 9 oktober 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 34453, nr. BC).

- 13) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Hattem (PVV), toe dat hij de Kamer voor het einde van het jaar zal informeren over een doelgroepencontract voor arbeidsmigranten (T03741).

Er wordt gewerkt aan een apart doelgroepencontract voor arbeidsmigranten. Daarbij krijgen arbeidsmigranten dus meer huurprijsbescherming. Voor het einde jaar 2025 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd. Daarna komt het wetsvoorstel tevens naar de Eerste Kamer. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 31 maart 2026.

- 14) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Talsma (ChristenUnie), toe te gaan kijken naar andere samenlevingsvormen als uitzonderingsgrond op de hoofregel in het wetsvoorstel. Mocht daartoe aanleiding dan zal dat in een aparte veegwetsvoorstel of in het voorstel van de Wet betaalbare huur juridisch preciezer worden geregeld (T03742).

De Eerste Kamer wordt voor 1 juli 2027 geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 1 juli 2027.

- 15) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Nicolai (PvdD), toe dat hij nog voor de zomer van 2024 in een brief aan de Kamer over het Nationaal Transformatieplan zal ingaan op de analyse van het Platform Woonopgave en woningsplitsing (T03906).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 17 november 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 36410 VII, nr. Q).

- 16) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van de leden Kemperman (BBB) en het lid Van Hattem (PVV), toe dat hij in een brief aan de Kamer over de aanpak van vakantieparken een onderzoek zal toevoegen naar het potentieel van permanent gebruikmaken van vakantiewoningen en recreatievaartuigen (T03907).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 2 oktober 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 36410 VII/32847, nr. P).

- 17) De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Rietkerk (CDA) toe over een jaar een invoeringstoets uit te voeren naar de invoering van de Wet betaalbare huur (36496) (T03916).

Op verzoek van de Eerste Kamer zal de minister een invoeringstoets doen om te kijken of de Huurcommissie, gemeenten, verhuurders en huurders uit de voeten kunnen met deze wet.

De Eerste Kamer wordt voor 31 oktober 2025 geïnformeerd.

- 18) De minister van BZK zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Meenen (D66), toe de voortgangsrapportages van de programma's 'Een thuis voor iedereen' en 'Wonen en zorg voor ouderen' aan de Kamer te sturen (T03918).

Voldaan. Deze toezegging is op 19 juni 2024 afgedaan met verzending van de voortgangsrapportage van het programma aan de Eerste Kamer. De VGR's zijn in 2023 en 2024 aan de Eerste Kamer toegestuurd. Daarmee is voldaan aan de toezegging.

- 19) De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Aerdts (D66) en Van Strien (PVV), toe om in het eerste kwartaal van het aankomende jaar met instructieregels te komen met betrekking tot amendement-Erkens. De aanwijsbevoegdheid kan dan alleen ingezet worden als de betaalbaarheid ook gewaarborgd is. Ook de inhoud van deze plenaire vergadering, zal uiteindelijk meegenomen worden in de uitwerking van de instructieregels (T03939).

De Eerste Kamer wordt verzocht deze toezegging af te doen bij de beantwoording van het VSO over het ontwerpbesluit Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie. De verwachting is dat de antwoorden eind oktober 2025 aan de Eerste Kamer wordt verzonden.

- 20) De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van het lid Van Rooijen (50PLUS), toe om de Kamer te informeren over de mogelijkheden om het splitsen van woningen vergunningsvrij te maken (T04009).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 17 november 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 36410 VII, nr. Q).

- 21) De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Rooijen (50PLUS), toe om na te gaan of informatie over de voortgang van de bouw van seniorenwoningen voldoende is opgenomen in de bestaande voortgangsrapportages, en – indien dat niet het geval is – te bezien of deze informatie alsnog in toekomstige rapportages kan worden opgenomen en de Kamer hierover te informeren (T04010).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 15 oktober 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 36600 XXII, nr. J). In de commissievergadering 11 november 2025 is besloten de toezegging als legisprudentie aan te merken.

- 22) De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Rooijen (50PLUS), toe om de Kamer te informeren over de wijze waarop zij de cijfers van het Kadaster over het vierde kwartaal van 2024 weegt in het kader van de Wet betaalbare huur (T04011).

Voldaan. De Eerste Kamer is op 30 juni 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2024/25, 36496, nr. V).

Voor wat betreft de toezeggingen die betrekking hebben op monitoring en evaluatie Omgevingswet: T02864, T02875, T02878, T02886, T02888, T02893, T02894, T02895, T02902, T02903, T02905, T02907, T02908, T2909, T02999, T03567, T03743, T03748:

Voldaan. De Eerste Kamer is op 18 juli 2025 per brief voor het eerst geïnformeerd middels de eerste editie van de monitoring (Kamerstuk I 2024/25, 33118, nr. 300). De Eerste en Tweede Kamer worden op basis van monitoring en evaluatie van de Omgevingswet jaarlijks geïnformeerd t/m 2029.

Rappel moties Eerste Kamer VRO september 2025

1) Gewijzigde motie-Nooren (PvdA) c.s. over verplichte opstelling van participatiebeleid (34.986, AA, was letter X)

De Eerste Kamer wordt einde van dit jaar 2025 geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 1 januari 2026.

2) Motie-Kox (SP) c.s. over de tegemoetkoming van huurders die buiten de wet vallen (35.578 / 35.431, G)

De motie betreft een huurverlaging in 2021. Dit is inhoudelijk al eerder behandeld in de debatten maar ook in brieven aan de Kamer. Ook de wetgeving over de huurverlaging voor lage inkomens in 2023 gold alleen voor huurders van sociale huurwoningen van woningcorporaties. Bij die wetgeving is in de memorie van toelichting uitvoerig uitgelegd waarom die verplichte huurverlaging alleen voor (huurders van) woningcorporaties gold. Dit wetsvoorstel is door de Eerste Kamer als hamerstuk aangenomen (https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36281_huurverlaging_2023_voor).

3) Motie-Kluit (GroenLinks) c.s. over het maken van een integraal financieel beeld voor gemeenten, provincies en omgevingsdiensten (33.118 / 34.986, EY)

De Eerste Kamer wordt begin 2026 hierover geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 31 maart 2026.

4) Motie-Kluit (GroenLinks) c.s. over gemeentelijke milieueffectrapportages (33.118 / 34.986, EZ)

De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum van de toezegging te verschuiven naar 1 januari 2026. Dit vanwege verdere afstemming met de medeoverheden.

5) Motie-Moonen (D66) c.s. over het bevorderen van participatie (33.118 / 34.986, FB)

De Eerste Kamer wordt einde van dit jaar 2025 geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 31 maart 2026.

6) Motie-Kemperman (BBB) over het wegnemen van fiscale beperkingen op splitsing en deling van woningen (36.410 VII, F)

Zoals aangekondigd in het regeerprogramma van kabinet Schoof wordt momenteel een verkenning uitgevoerd naar de kostendelersnorm in de socialezekerheidswetten waarbij onderzocht wordt welke opties er zijn om de kostendelersnorm aan te passen, en welke effecten deze opties hebben op woningdelen. Resultaten van het onderzoek worden in Q1 2026 verwacht.

De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 1 mei 2026.

7) Motie-Rietkerk (CDA) c.s. over een uitwerking van de voor- en nadelen van het contourenbeleid (36.410 VII, H)

De Eerste Kamer wordt einde van dit jaar 2025 geïnformeerd. De Eerste Kamer wordt verzocht de einddatum te verzetten naar 31 december 2025

8) Gewijzigde motie-Talsma (ChristenUnie) c.s. over het wijzigen van het DAEB Vrijstellingsbesluit 2012 (36.496, R)

Voldaan. De Eerste Kamer is op 17 november 2025 per brief geïnformeerd (Kamerstuk I 2025/26, 36410 VII, nr. Q).

9) Motie-De Vries (SGP) over het ondersteunen van gemeenten bij de warmtetransitie gericht op kwetsbare huishoudens (36.387, D)

De Eerste Kamer wordt verzocht deze toezegging af te doen bij de beantwoording van het verslag van het schriftelijk overleg (VSO) over het ontwerpbesluit Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie. De verwachting is dat de antwoorden eind oktober 2025 aan de Eerste Kamer wordt verzonden.